

PC World

2000. április

Digitális fényképezés

A fényképek felhasználási módjai

Készítette: Móricz Attila

www.moricznet.hu

Előszó

A legutóbbi számban a digitális fényképezéssel foglalkoztunk. Azonban nem elég a képeket elkészíteni, hanem azokat fel is kell dolgozni, ki kell nyomtatni, vagy el kell tárolni valamilyen adathordozón (általában CD-lemezen). Ha még egy lépéssel visszalépünk, akkor azt is mondhatjuk, hogy előbb össze kell gyűjtenünk azokat a feladatokat, amelyek végrehajtásakor digitális fényképezőt használunk a célunk érdekében.

Most arra adunk önöknek útmutatást, hogy milyen feladatokhoz lehet felhasználni a digitális fényképeket, és azokhoz milyen jellegű programokat telepítsünk. Az is nagy gond, hogyan tároljuk a fényképeinket, hogy azokat a lehető legegyszerűbben tudjuk elővenni, megmutatni ismerőseinknek, netán a legjobbakat ki is nyomtatni nekik. Ha pedig a munkánkhoz használjuk a fényképezőt, akkor a képek tárolása, feldolgozása egészen más módon történik, mint egy átlagos otthoni felhasználónál.

Mivel a digitális fényképezőgépek egyre gyorsabban fejlődnek, így érdemes elgondolkodni annak beszerzésén. Azonban erre is érvényes, hogy minden eszköz akkor gazdaságos, ha azt jól ki tudjuk használni. Ez még a magánszemélyeknél is igaz, hiszen mi értelme sok pénzt költeni egy eszközre, ha azt csak ritkán vesszük elő. Ha a fényképezőnknek sok felhasználási lehetőséget találunk, és a vele készült képeket sokféle módon fel tudjuk használni, akkor már érdemes foglalkozni a vásárlás gondolatával.

Azonban azt se hagyjuk ki a számításból, hogy a fényképek előállítását csak az egyik feladat. Azokat CD-re írhatjuk egy CD-íróval, kinyomtathatjuk színesben már egy átlagos színes nyomtatón is, amelyek költsége szintén nem elhanyagolható. Ezért kell minél több ötletet begyűjteni a felhasználáshoz.

Amíg viszont valakinél nem állnak rendelkezésre a szükséges eszközök, addig ismerkedjen meg a programokkal, a feladatokkal, amelyekhez a programok sok esetben megtalálhatók a számítógépünkön, vagy próbaprogramok formájában telepíthetők a PC World valamelyik CD-lemezéről. Érdemes keresgélni, mert számos drága program 30 napos próbaváltozata megtalálható a CD-ken.

Móricz Attila

www.moricznet.hu

Tartalomjegyzék

Képfeldolgozó programok.....	4
Microsoft Photo Editor (Office 97)	4
Microsoft PictureIt! 2.0	6
Olympus Camedia Master 1.11	8
Olympus CamediaSuite	10
Ingyenes programok használata.....	11
Képes dokumentumok készítése.....	13
Aktuális képek, mint díszítőelemek.....	13
Nyomdai kiadványok készítése	17
Weblapok készítése.....	19
Készítés kézi szerkesztéssel.....	19
Programból generált weblapok.....	20
Nyomatási munkák	24
Elhelyezés CD-lemezen	25
A képek rendszerezése	25
Megjelenítő programok a CD-n.....	26
CD-írási feladatok	27
Ötletes megoldások PC-re.....	29
Őnök kérdeznek - mi válaszolunk	29

Technikai háttér

Az Olympus Camedia C-2000 Z típusú fényképezőjét az Axico Kft. biztosította a számunkra a tesztelés idejére. Az Olympus Camedia Master v1.11 és az Olympus CamediaSuite programok a fényképezőgéphez tartoznak.

A győri Kulcs Kft. (Tel.: 96 512-680) Intel alaplapos 500 MHz-es számítógépe tartalmazta a Memorex CRW-2642 CD-írót, amellyel a digitális fényképezőgéppel készült képek 4x-es sebességgel CD-re írhatók, de 2x-es sebességgel újra is írhatók a megfelelő CD-re. A képek nyomtatásához egy Canon 250 EX típusú nyomtató állt a rendelkezésünkre fotópatronnal. Az Adaptec Easy CD Creator program teljes változatát a CD-íróval együtt árusítják.

Képfeldolgozó programok

A számítógépünkben lévő fényképeket sokféle célra felhasználhatjuk. Először is az alapvető, de még javítható hibákat korrigálhatjuk, esetleg a feleslegesen túl nagy képek méretét lecsökkenthetjük. Ezekhez a feladatokhoz különféle programokat használhatunk. Általában azokat alkalmazzuk, amelyek amúgy is megtalálhatók a gépünkön, de komolyabb képszerkesztési feladatokhoz külön programot is beszerezhetünk.

Az elkészült fényképeket fel is dolgozhatjuk, azokból készíthetünk montázsokat, azokon elvégezhetünk különféle átalakításokat, amelyek esetleg az egész kép megjelenését megváltoztatják. Ilyenek a különböző vicces, érdekes vagy művészi effektusok

Az alábbiakban bepillantunk néhány programba, amelyek általában elérhetőek széles körben, illetve azok számára, akik ilyen feladatokkal foglalkoznak.

Microsoft Photo Editor (Office 97)

Úgy gondolom, általánosságban kijelenthetjük, hogy a Microsoft Office 97 vagy legalább egy Word 97 a felhasználók többségénél megtalálható, így az Office eszközök csoportból telepíthették a Microsoft Photo Editor programot is. Ez a program ugyan nem professzionális alkalmazás, de a feladatok többsége kezdők számára is egyszerűen elvégezhető vele.

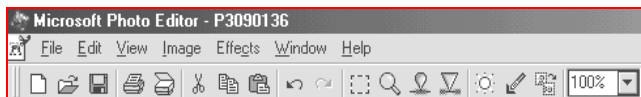
Azért is előnyös, mert könnyű a kezelése, áttekinthető a menürendszere, és többségében csak a legfontosabb feladatok ellátására alkalmas. Azonban éppen ezért hasznos, mert viszonylag kis mérete miatt gyorsan indul, egyszerre több dokumentum (kép) kezelésére is alkalmas, és többféle fájlformátumot is meg tud nyitni, el tud menteni.

Eszköztár és menürendszer

A programnak egy eszköztára van, amelyről azonnal elérhetőek a legfontosabb szolgáltatások. Nem lehet testre szabni, így megmaradhat nemes egyszerűségében. A menüsoron láthatjuk, hogy az általános menüket (*File, Edit, View, Window, Help*) leszámítva csak két menü marad, amelyekkel mint újdonsággal meg kell ismerkednünk.

Az **Image** menü elemeinek többségét megtaláljuk az eszköztáron is, így ez sem nyújt sok újat, bár egyes funkcióknál eltér a végrehajtás módja.

Az **Effects** menüből viszont csupa olyan szolgáltatás érhető el, amelyekre csak akkor van szükségünk, ha egy képet különleges formában szeretnénk vizsgálni. Erre láthattunk példát a legutóbbi tippek füzetben a 23. oldalon. Készíthetünk templomi színes üveget idéző képet, de kézi rajzolású vagy festésű képpé is alakíthatjuk a képünket. Ezeket a hatásokat könyvek, folyóiratok illusztrálásakor lehet jól hasznosítani.

1. ábra. A Microsoft Photo Editor menüszára és eszköztára

Eszközök retusálásához

A legutóbbi számban megnéztük a legalapvetőbb vágási, színállítási funkciókat. Most egy-két különleges, de hasznos szolgáltatást nézünk meg közelebbről. Találunk az eszköztáron két egymáshoz hasonló gombot az ötödik blokkban (*Smudge* és *Sharpen*).

Smudge (maszatolás): Ha egy arcképen pattanás, erősebb ránc vagy bármilyen szépséghiba látható, akkor a maszatolással kicsit tompíthatjuk azt. Vigyázzunk azonban, mert inkább a sötétebb színeket viszi tovább, így egy világos arcon egy kis szépséghibát fel is nagyíthatunk. Viszont a legutóbbi számban a 8. ábráról ezzel tüntettem el néhány gombot. Ott a gombok közötti sötét részt maszatoltam rá a telefon billentyűire.

Sharpen (élesítés): Az egérmutatató átvált kéz alakúra, és a lenyomott egérgombbal tudunk éleket élesebbé tenni. Ilyenkor az egérmutatató területén a kontrasztot azzal emeli, hogy azon a kis területen a szürke színek feketére vagy fehérre váltanak.

A funkciók érdekessége, hogy csak az eszköztáron találhatók meg. Más szolgáltatásoknál is az a jellemző, hogy az eszköztáron lévő gomb valamilyen egyszerűsített szolgáltatást biztosít. A menüben megtalálható hasonló nevű parancs egy párbeszédablakot jelenít meg, és sokkal több lehetőséget rejt magában.

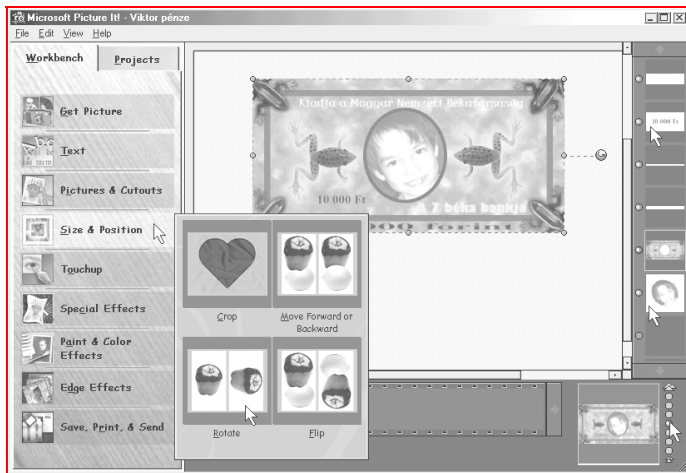
Az előbbi két gomb előtt található a nagyító is, amelyre kattintva az egérmutatató nagyítónak változik. Egyet kattintva nagyíthatunk, míg kicsinyítéshez a Shift billentyűt is nyomjuk le a kattintás előtt.

Ha jól kinagyítunk (400-800%) egy retusálandó területet, akkor láthatjuk, hogy az eltüntetendő hiba csupán más színű pixelek egy csoportja. A mellette lévő pixelekből jelöljük ki a **Select** gombbal egy kis területet, majd azt a Ctrl billentyű lenyomása mellett húzzuk rá a foltos (pattanásos) területre. Ha az nem fedi be, akkor ezt ismételjük meg többször.

Utána kicsinyítsük vissza a területet, és nézzük meg, mit csináltunk. Ha kicsit feltűnő a retusálás, akkor nagyítsunk rá ismét a területre, majd maszatozunk el a nyomokat. Vigyázzunk, hogy a területek másolásakor ne látszódjon a másolt terület sarka az új helyen.

Microsoft PictureIt! 2.0

E program bemutatását azért választottam, mert megtalálható a Windows 98 (1. kiadás) Telepítő CD-jén a 30 napos próbaváltozata, másrészt pedig egyes digitális fényképezőkhöz e program teljes változatát mellékelik.

2. ábra. Microsoft Picture It! 2.0 éppen pénzrajzolás közben

Azért is szeretem ezt a programot, mert használata nagyon egyszerű, játékos, és számos olyan szolgáltatást mutat be, amely a „komoly” programoknak a tárában sem mindig található meg. Ha pedig az elvégezhető célfeladatokat vesszük sorra, akkor abban sincs hiányunk.

Sok hasznos kiadvány elkészítéséhez ad ötletet, sablont és varázslót ez a program, így még egy iskolás gyermek is jobb képeket tud ezzel készíteni, mint egy átlagos felnőtt egy profi képszerkesztő programmal.

A program használata

Különleges program ez a halandó felhasználó szemében, mert bitképes képeket kezel, de egy képen belül egyszerre többet is, és az összeállított képet tetszőlegesen részekre szedhetjük, átméretezhetjük, átfesthetjük bármikor a munka során. Ha a képet Microsoft Picture It! formátumban mentjük el, akkor ezt a jó tulajdonságát meg is őrzi. Ha bitképként mentjük el (BMP, JPG, GIF), akkor elkészíti a képet, amelyet utána a Paint vagy a Photo Editor programokkal is kezelhetünk, de már nem szedhető részekre.

A program két fő területre osztható. A *Workbench* lap egy átlagos program menüsorának felel meg. Ha rákattintunk egy elemre, akkor egy oldalmenü nyílik meg, amely képpel, szöveggel segít a könnyű választásban. Ezeket akkor használhatjuk, ha már van képünk.

Előbb azonban célszerű a *Projects* föltre kattintani, ahol tucatnyi hasznos sablonból válogathatunk. A digitális fényképezővel készült fényképünket felhasználhatjuk egy naptárhoz illusztrációnak, de saját pénzt is nyomtathatunk játékokhoz, netán képek tucatjait helyezhetjük el egy díszes gyűjtőlapon.

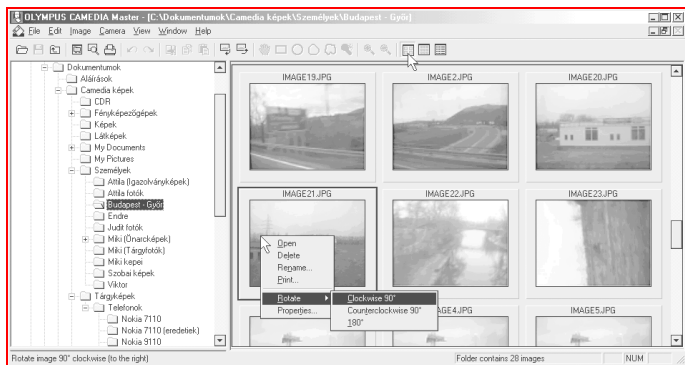
Ha kiválasztottuk a kívánt sablont, akkor az azon található elemeket egyesével megadhatjuk, módosíthatjuk, a rajta lévő képet kicserélhetjük, a szövegeket átírhatjuk, megformázhatjuk. A varázslóból kilépve ugyanazokat a műveleteket megismételhetjük, ha az adott képelemre duplán kattintunk. Ha egyszeres kattintással kijelölünk egy elemet, akkor utána kiválaszthatjuk a bal oldali *Workbench* lapon a módosításhoz szükséges műveletet.

Egyszerű átméretezéshez, forgatáshoz használjuk az egérrel megfogható jelzőpontokat. Ha kiválasztjuk egy elem szerkesztését, akkor a bal oldalon megjelenő sávon felülről lefelé haladva többféle formázást is elvégezhetünk. Figyeljük az is, hogy az egérmutatót mikor vált alakot. Ez a sáv párbeszédablaként is felfogható, így előbb innen kell a *Done* (OK) gombbal kilépni.

Olympus Camedia Master 1.11

A Camedia gépekhez mellékelt szoftver elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy a képeket le tudjuk tölteni a digitális fényképezőből. A letölthető képekről egy gyors áttekintőképet kapunk, majd egyesével, vagy az összes kijelölése után, minden kép letölthető a gépből.

Azonban a programot akkor is használhatjuk, ha csupán a számítógépünkön lévő képeket akarjuk megsemlélni. Az Intézőhöz hasonló program bal oldali könyvtárfáján kijelölt mappában lévő képfájlokat azonnal megjeleníti a jobb oldali ablaktáblában. A kicsinyített képre duplán kattinthatunk, mire azt a program azonnal megjeleníti eredeti méretben egy külön dokumentumablakban.

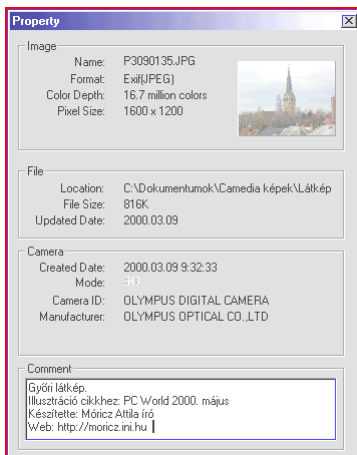

3. ábra. Az Olympus Camedia Master könnyen tallózza a mappákat

A program hasznos és különleges szolgáltatásai:

- ❑ **Fájlok csoportos átnevezése sorszámozással.** Ezzel a különböző helyekről összeválogatott képeket egységes névvel láthatjuk el.
- ❑ **Indekkép nyomtatása.** A képekről indexkép (3, 4, 6 db/oldal) nyomtatható a fájl nevével, létrehozás dátumával és a fájlba írt megjegyzéssel.

- ❑ **Diabemutató a mappa képeivel.** Az éppen megjelenített mappában kijelölt képek felhasználásával diabemutatót tart. A léptetés módja a programban állítható be.
- ❑ **Megjegyzés a fájlban belül.** A Camedióval készült és így Exif-JPEG típusú tömörítéssel mentett fájlba 113 karakter hosszú megjegyzés írható. Lehetőség van hagyományos JPEG-képek Exif-JPEG típusúvá konvertálására is, így azokhoz is fűzhető megjegyzés, amelyekhez eddig nem.
- ❑ **Fényképezési mód mentése.** A fájl tulajdonságok lapjáról azt is leolvashatjuk, hogy milyen különleges beállításokat használtunk a kép elkészítésekor. A **Mode** mellett látható fehérrel a kép minőségi betűjelzése (itt SHQ), illetve a tárgyfényképezést jelző virág (itt nincs).
- ❑ **Kiseb terület kijelölése, elmozgatása, forgatása.** Az eszköztáron is látható nézetváltó gombok előtti gombokkal tetszőleges alakú területet kijelölhetünk, majd vágólapra másolhatunk, elmozgathatunk a képen belül és elforgathatunk. A kivágások háttere fekete lesz.

4. ábra. A képfájl egyik tulajdonsága a hozzá fűzhető megjegyzés

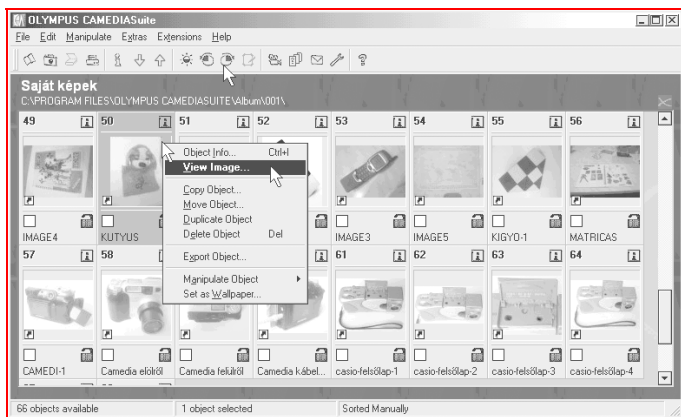
Olympus CamediaSuite

Az előzőhöz hasonlóan ez is a Camedia gépekhez mellékel program, amelynek segítségével a digitális fényképeinket tudjuk albumba rendezni. A képeket elhelyezhetjük például CD-lemezen is, míg a fotóalbumot később is elkészítjük hozzá.

Elvégezhetők a legalapvetőbb szín- fényesség- és kontrasztállítási feladatok, de az átméretezés és elforgatás is a rendelkezésünkre áll. Nyomtathatunk indexképet is, de legfeljebb 5x5-ös elrendezésben. A képek, de főleg indexképek nyomtatásakor vigyázzunk, mert eléggé helyigényes (10–40 MB) a művelet, illetve ennek megfelelően időigényes is.

A képek alatt megjeleníthető itt is a fájlnev és a létrehozási dátum. Így ha az indexképeket kinyomtattuk egy színes nyomtatón, akkor azokat gyorsan áttekintve évek múlva is könnyen megtalálhatjuk a keresett képet. Az indexlapra pedig a tároló CD adatait utólag is rányomtathatjuk, így a dokumentálás teljes.

Az alábbi ábrán látható indexképhez szükséges (2-3 kB méretű) képek a munkaterületen feltüntetett elérési úton találhatóak meg.

5. ábra. Fotóalbum készítése az Olympus CamediaSuite segítségével

Ingyenes programok használata

Aki csak alkalmászerűen készít képeket, annak nem nagyon éri meg drága képszerkesztő programokat vásárolni, mert azokat nem tudná megfelelően kihasználni. Azonban itt vannak a próbaprogramok, amelyek komoly vagy éppen egyszerű, boltban kapható szoftverek sokszor teljes értékű változatai, de csak korlátozott ideig használhatók (általában 30 napig).

Az ilyen programok használatának olyan előnye is van, hogy minden alkalommal megismerünk egy-két új programot, így jártasabbak leszünk azok használatában. Ehhez nyújtanak nagy segítséget a PC World CD-mellékletei, amelyeken hónapról-hónapra változatos programokat találhatunk.

6. ábra. Keresgélés a PC World CD-ken

Érdeemes az év utolsó CD-lemezét és a legfrissebbet mindig elől tartani, mert ezeknél az „**Összes CD**” feliratú gombra kattintva szabadon kereshetünk a többi CD-n lévő fájlok között is. Így például a Microsoft PhotoDraw 2000 programot is bárki kipróbálhatja, de számos kisebb cég hasznos programja is elérhetővé válik az önök számára.

Microsoft PhotoDraw 2000

Szándékosan említettem meg ezt a programot az ingyenes kategóriában, hiszen a PC World márciusi CD-mellékletén megtalálható a program 30 napos próbaváltozata, így mindenkinek adott a lehetőség, hogy egy professzionális programot kipróbáljon ingyenesen.

A program számos sablont kínál különféle kiadványok elkészítéséhez, így ötleteket is meríthetünk, amelyeket esetleg más programoknál alkalmazhatunk. Az így elkészített dokumentumot képfájlként tudjuk elmenteni, amelynek eléggé nagy lesz a mérete.

A program különlegessége, hogy az új képet (dokumentumot) képekből, feliratokból, színes alakzatokból építhetjük fel, amelyeken speciális hatásokat is alkalmazhatunk. A különböző részek mindig különálló alakzatok maradnak, azokat kivehetjük, lecserélhetjük, áthelyezhetjük, átszínezhetjük, amiből új képeket állíthatunk elő. Ezzel szemben például a Paint programban elvégzett művelet azonnal egy új képet eredményez, és azon nem lehet olyan egyszerűen változtatni, mert nem tárolja el a program a különböző alakzatok helyzetét.

Paint Shop Pro 6

Sokak közkedvelt Shareware programja, amelynek szintén számos változata megtalálható a PC World CD-in. Általában 30 napos próbaváltozatok, amelyeket úgy érdemes feltelepíteni, ha van elegendő időnk és elvégzendő feladatunk a program alapos kipróbálásához.

Ez már viszont nem olyan felhasználóbarát, mint a Microsoft programjai általában, ezért több idő kell a kiismeréséhez, gyakorlott kezeléséhez. Itt a Paint programhoz hasonlóan egy képen dolgozunk, azon hajtjuk végre a különböző módosításokat, de létrehozhatunk több réteget is. Így az egyes rétegeken elvégzett műveletek nincsenek hatással a másik rétegre. A rétegeket meg lehet jeleníteni, és el lehet rejtteni, így a képet többféle formában meg tudjuk jeleníteni.

Image Viewer 32

Az előbbiekkal ellentétben e képnézegető program mérete 1 MB alatt van, így mindenképpen érdemes feltenni a CD-re a képek mellé, mert bármikor használható. A megjelenítésen kívül képes minimális képszerkesztésre is, a színek és a fényviszonyok állítását el tudjuk végezni vele, de többet nem. Mivel az aktuális mappában lévő képeket diabemutató jelleggel is meg tudja jeleníteni, ezért hasznos kis program *(helye: PC World CD, 2000. április)*.

Képes dokumentumok készítése

Az eddigiek során főként abból a szemszögből néztük a képek kezelését, hogy azokat képernyőn megtekinthető formára igazítva, mappákba rendezve valószínűleg CD-re írva fogjuk tárolni az idők végezetéig. Azonban a képeket fel is használhatjuk valamilyen célra, például illusztrációként egy kiadványhoz, és nem a gyűjtőszendvényünk kielégítése a cél, hanem az adott pillanat megjelenítése a jelenben.

Ahogy az április lapban a 100 tippel az otthoni PC-k minél jobb kihasználására kaptak hasznos tippet, most azt nézzük meg, hogy a digitális fényképezőnket hogyan tudjuk nélkülözhetetlenné tenni.

Játsszunk el a gondolattal, járjuk körbe a témát, és ha sikerül sok hasznos felhasználási tippet kitalálnunk, akkor már csak azon kell elgondolkodnunk, hogy melyik típusú digitális fényképezőt válasszuk ki a boltban.

Aktuális képek mint díszítőelemek

Üdvözlőlapok ismerősöknek

Nincs szebb annál, mint amikor valaki egyedi ajándékot ad át, egyedi képeslapot küld ismerősének, rokonának. Akinek van digitális fényképezője, az természetesen tartalmú egyéni képeslapot készíthet, amit a címzett bizonyára tovább meg fog őrizni, mint egy boltit, legyen az bármilyen szép és különleges.

Egy jó emlék

Egy házibulin készült képet be is szerkeszthetjük egy heti naptársablonba, amelyet utána a falra kitűzve egy hétig emlékezhetünk a kellemes pillanatokra. Egy ilyen naptári lapot akár a többieknek is adhatunk, így ők is többet fognak emlékezni a kellemesen együtt töltött időre.

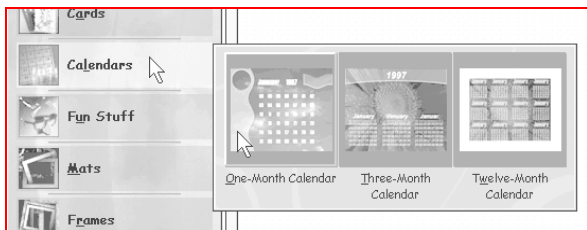
Egy jó gondolat

Ha pedig valamilyen üzlettel kapcsolatos gondolat foglalkoztat bennünket, akkor egy azzal kapcsolatos képet nyomtassunk ki, vagy helyezzünk el a képernyőnkön mint háttérképet. A kép állandó látványa emlékeztet bennünket az elintézendő feladatra, az átgondolandó témára vagy más fontos dologra.

Az ilyen képeket nem is kell megőrizni, katalogizálni, CD-re archiválni, hiszen csak az aktuális gondolatainkra emlékeztet, nem egy meghatározó emlék.

További egyedi naptárak

Egyedi naptárakat készíthetünk üzleti célból is. Egy-egy jól sikerült képpel, vagy az azokból készített montázssal is díszíthetünk egy naptárat. Sablonokat találunk a kiadványszerkesztő és grafikai programokban (Microsoft Publisher, Picture It!, PhotoDraw 2000), sőt további felhasználási ötleteket is.

7. ábra. Naptárak egyéni képpel a Microsoft Picture It! 2.0-ban

Egyedi oklevelek és emléklapok

Hasonlóan az előző tipphez, itt is a nyomdai munka kiváltására használhatjuk az egyéni technikát, mivel az csak nagyobb példányszámban gazdaságos. Egy versenyen adható oklevél egyedivé tehető néhány, a helyszínen készített jó fényképpel.

Ha pedig még azt is az egyedi munka számlájára írjuk, hogy az oklevelek az eredményhirdetés előtt névre szólóan nyomtathatók, akkor még szebbé tehetjük a kiosztandó emléklapokat. Ugyanis nincs csúnyább annál, mint amikor a szép nyomdai munkát tükröző oklevélre kézírással írják fel a hiányzó adatokat.

Képes élménybeszámoló

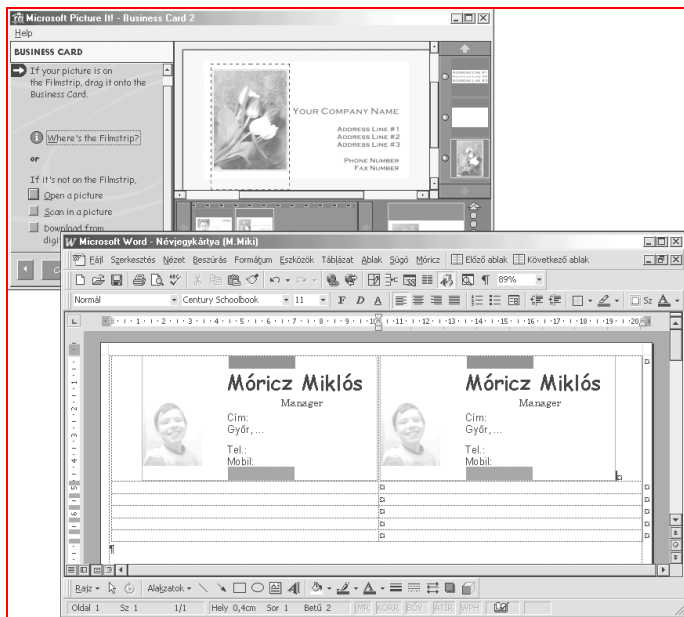
Közeli és „távoli” rokonainknak, ismerőseinknek küldhetünk olyan levelet, amelyben néhány mondatral leírjuk az élményeinket, amelyeket aztán képekkel gazdagon illusztrálunk. Néha egyes képes hetilapok oldalain láthatunk olyan sok képet, hogy szöveg szinte alig fér mellé. Ezeket tekinthetjük mintának is.

Az ilyen leveleket az ismerőseink is szívesen mutogatják környezetükben, és tovább emlékeznek az így leírtakra, mintha egy hagyományos levelet írnánk. E forma elkészítése pedig, valljuk be, sokkal érdekesebb, mint csak úgy, kézzel megírni egy levelet.

Névjegykártya

Ha konferenciára, termékbemutatóra megyünk, vagy üzleti megbeszélésre, akkor a névjegykártya elengedhetetlenül fontos kellék. Azonban ha nem járunk gyakran ilyen helyekre, akkor a minimálisan 50-100 db névjegy elkészítése is feleslegesen sok a számunkra.

Ha pedig az alkalomnak megfelelően akarjuk változtatni a névjegykártyánkat, netán gyakran változnak az adataink, akkor hasznosabb, ha saját magunk készítjük el azt. Egy A4-es lapra kifér a kb. 5x9 centis névjegyből kétoszlopos elrendezésben 10-12 db. Így ennek többszöröseiben tervezhetjük igényeinket, de ennél több egy-egy alkalommal, netán egy időszakban nem is kell.

8. ábra. Névjegykártya készítése különféle programokkal

Meghívó

Magán vagy céges rendezvényekre készíthetünk meghívókártyát, de képeslapot is, amelynek egyik felén a kép, a másikon a szöveg és a címzés látható. A szöveges oldalt célszerű fekete-fehér nyomtatóval nyomtatni. Használjunk kartonlapot vagy műszaki rajzlapot, és akkor nem kell borítékolnunk a lapot.

Üzleti PowerPoint bemutató

Az elkészített képeket nemcsak kinyomtatni lehet, hanem azokat illusztrációként is felhasználhatjuk, például PowerPoint bemutatókban. Ezeket pedig bemutathatjuk, de különféle módokon terjeszthetjük is.

Elvégre hol van az előírva, hogy a PowerPoint bemutatók csak közvetlen bemutatási célból készülhetnek. Készíthetünk hozzá kísérszöveget, és méretől függő adathordozón és formában postázhatjuk azokat (flopín, CD-n).

A bemutató diái tartalmazzanak főcímet, képet, és a kép mellett egy kevés kísérszöveget, magyarázatot, esetleg néhány hangzatos szlogent. Így viszonylag gyorsan tudunk termékbemutatót készíteni, ahol jól hasznosíthatjuk a digitális fényképezőnk adta előnyöket.

Saját kiadványból nyomdai termék

Egyes üzleti felhasználású nyomtatási munkánkat a kezünkbe véve elgondolkodhatunk azon, hogy az mennyiben segítené elő cégünk előmenetelét, termékünk megismertetését, ha azt a szépen megtervezett oldalt, képeslapot esetleg nagyobb példányszámban és nyomdai úton állítanánk elő. Amennyiben azt egyszerűen és olcsón, netán kiállításokon és termékbemutató előadásokon tudjuk terjeszteni, akkor érdemes azt úgy elkészíteni, hogy nyomdában nyomtatható legyen. Ugyanis már nem olyan magas példányszám esetén is érdemes nyomdai úton előállítani az ilyen szórólapokat, néhánylapos kiadványokat.

Ha pedig az így előállított nyomdai termék elősegíti üzleti vállalkozásunkat, akkor már nem volt hiábavaló az a saját részre készített kiadvány, amelyhez a digitális fényképezőnket használtuk. Igyekezzünk, hogy minél több olyan saját képünk, meghívónk, naptárunk adjon nekünk olyan ötleteket, amelyeknek az üzletünkben lemérhető eredményei vannak. Így az eszközeinket nemcsak hatékonyan tudjuk működtetni, de kedvünkre is lesznek azok. Ez pedig nem egy utolsó szempont a mai munkával terhes világunkban. Legyen örömünk abban, amit csinálunk, és ha még hasznunkra is válik, akkor az egy jó párosítás.

Nyomdai kiadványok készítése

Az előbbi tippek elsősorban a magánembereket segítik a digitális fényképezőjük minél jobb kihasználásában. Bár egy hírlevélre is tekinthetünk úgy, mint egy képes élménybeszámolóra, csak a témája más.

A hírlevelek készítésekor elsősorban annak terjedelmét kell megterveznünk. Ez lehet egyoldalas kiadvány, például egy kiragasztandó plakát. Ha postaládába terjesztendő szórólapot készítünk, akkor azt kétoldalásra tervezzük, mert pazarlás lenne, ha a lap egyik fele üres maradna, hiszen a költségek egyik meghatározó részét a papír ára teszi ki.

Ha nagyobb lapméretben gondolkodunk, akkor azt félbe is lehet hajtani, így már azonnal egy négyoldalas kiadványt kapunk. Ez vékonyabb lap esetén egy kihajtható szórólap, vastagabb papírt használva mappa, dosszié funkcióját is betöltheti. Ha pedig ezen belül egy-két vékonylapos belső oldal is található, akkor egy igényes alkalmi kiadványhoz jutunk. Ezt pedig szintén különféle módon terjeszthetjük, és szépsége mellett a bőséges szöveg informatív is lehet a felhasználók részére.

Plakát

Ilyenkor több képet, kevesebb és nagyobb betűmérettel szedett szöveget használunk, hogy jól olvasható legyen távolabbról is. Szép sablonokat találunk a kiadványszerkesztő programokban, amelyek próbaváltozatait a PC World eddigi CD-in is megtalálhatjuk.

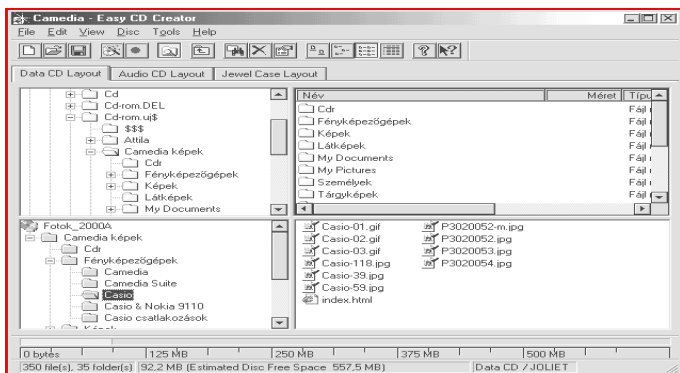
Ötleteket gyűjthetünk a havilapok címdoldalairól is, amelyek érdekes és különleges képekkel hívják fel a járókelők figyelmét magunkra. Csak meg kell állnunk az újságosstandok előtt, és nézni a színes kavalkádot. Ott egy helyen láthatjuk a különféle stílusirányzatokat, így hamar dönthetünk arról, hogy nekünk melyik tetszik.

Kezdők is nyugodtan próbálkozhatnak a feladattal, amihez egy tetszőleges változatú Microsoft Word is megfelel. A keretek (frame) vagy szövegdobozok alkalmazásával, esetleg a képek szövegen kívüli elhelyezésével könnyen és gyorsan készíthetünk látványos plakátokat. Egerrel egyszerűen áthelyezhetők az elemek, amelyek formázására már a 97-es változattól kezdve számos eszköz áll a rendelkezésünkre. Jelenítsük meg a Rajzolás eszköztárat, és válogassunk kedvünkre. A Beszúrás menüben pedig WordArt feliratok vagy ClipArt képek is elérhetők, amivel változatossá tehetjük az oldalt.

Szórólap, hírlevél, belső cégújság, iskolaújság

Mivel a különféle hírlevelek előállítás, kinyomtatása helyi nyomtatóval viszonylag olcsón megoldható, ezért hirdetési formaként is meg szokott jelenni. Számos szolgáltató cég küld a számlával együtt egy hírlevelet is, amelyben a cégük újdonságairól számolnak be.

Ugyanez a hírlevél készülhet akár egy iskolában vagy egy cégen belül is, többlapos formában, amelyet már kis újságnak is lehet nevezni. Ezek kinyomtatása általában fekete-fehérben történik, ezért mind a képek minősége, mind azok színmélysége nem annyira fontos tényező, mint egy színes megjelenítés esetén. Ezért az ilyen kiadványok elkészítésére akár tanulók is vállalkozhatnak az otthoni számítógépükön, hiszen ennek előállítása tényleg „gyerekjáték”.

9. ábra. Helyi újság elkészítése Microsoft Wordben

Hírlevelek megjelenítése weblapként

A különféle hírlevelek megjeleníthetők weblapos formában is, ami azért is hasznos, mert ugyanazt a munkát többféle helyen is meg tudjuk jelentetni. Ebben az esetben azonban ügyelnünk kell arra, hogy a képek mérete és színmélysége ne lépje túl azt a határt, amit még le lehet tölteni egy átlagos internetkapcsolaton keresztül. Ezt például a FrontPage ki is írja az állapotsorba.

Weblapok készítése

Egy szép vagy jól sikerült képpel illusztrált kiadványt érdemes úgy megszerkeszteni, hogy azt utána akár weblapként is közzé tudjuk tenni. Ennek számos előnye van. Egyrészt viszonylag kevés munkával a kiadványt nagyobb közönség előtt is meg tudjuk jelentetni, másrészt a weblapos formában az információk és a képek is másfajta fájl mérettel jelenhetnek meg.

Ha kisebb lesz a fájl méret, a képeket kisebbre vesszük, akkor az így elkészített weblapok gyorsabban letölthetők az internetről, és akár flopilemezen is terjeszthetők. Azonban ragaszkodhatunk a képek eredeti méretéhez, szépségéhez, és azt mondjuk, hogy abból nem engedünk. Ilyenkor CD-lemezen tudjuk terjeszteni a weblapokat, amelyhez megjelenítővel (webböngészővel) bizonyára minden megélezott felhasználó rendelkezik. Ez pedig fontos szempont, mert hiába a legjobban elkészített dokumentum, ha a felhasználónak nincs hozzá megjelenítője, és nem is akarja a mellékeltet telepíteni a gépére.

Készítés kézi szerkesztéssel

Mielőtt weblapszerkesztésre adnánk a fejünket, előbb számoljuk ki, hogy hány képet kell majd beszerkesztenünk. Ha egy CD-lemezre való képet gyűjtöttünk össze, és egy jó vagy közepes minőségű képnél átlagosan 300 kB mérettel számolunk, akkor kb.2000 darab képpel lesz dolgunk.

Ez túl sok ahhoz, hogy kézzel egyszerre feldolgozzuk. Ha a képek létrehozásakor azokat folyamatosan mappákba rendszereztük, és minden ilyen új mappába létre is hoztunk mindig egy új weblapot, akkor mindig csak azt a néhány képet kellett beszúrni a weblapra.

Ilyenkor érdemes elhelyezni néhány hiperhivatkozást is, amelyek az almappákban lévő, illetve az aktuális mappából nyíló almappákban található weblapokra mutatnak. Ez elősegíti a mozgást a weblapok között.

Ebben az esetben érdemes a rendelkezésünkre álló szabad helytől függően 2-300 MB-nyi fájl összegyűjtése után azt CD-re írni úgy, hogy a CD-t nem zárjuk le. Így 2-3 menetben felírhatjuk a képeket a lemezre, és azok remélhetőleg sok-sok év múlva is megtekinthetők lesznek.

A módszer előnye, hogy a képfájlok külön is megtekinthetők, azokat nem módosítjuk, nem tároljuk el más fájl típusban, csak hivatkozunk rájuk.

Programból generált weblapok

Az előző módszert CD-re írási szándék esetén nem javaslom, mert hatalmas munka, és nem éri meg a befektetést. Ennél már az is jobb, ha némi programozói munkával elkészítjük azt a programot, ami egy adott alkönyvtárrendszert végigjár, és minden mappában létrehoz egy *index.html* fájlt.

A tallózás során a talált JPG-fájlokra mutató hivatkozásokat be is írhatja a fájlba (IMG SRC=). Így viszont pár másodperc alatt legyártja a program az összes weblapot. Minden mappában lesz egy weblap, amely tartalmazza az adott mappában található összes képfájlt, esetleg feliratozva annak fájladataival (például fájlnev, méret, létrehozási és utolsó módosítási dátummal).

A program pár másodperc alatt lefut, és több száz megabájtnyi képet tartalmazó alkönyvtárrendszerben létrehozza a szükséges *index.html* fájlokat. Így a programot kedvünkre módosíthatjuk, bővíthetjük, de így is maradhat, ebben az egyszerű kivitelben. Ennek előnye, hogy gyakorlatilag bármilyen (egyszerű, új, régi, kezdetleges, profi) webböngészőben meg lehet nézni a képeket.

Mivel a képeket nem változtatjuk meg, csak hivatkozunk rájuk, így akár több weblap is készülhet a mappákba, helyfoglalásuk elenyésző. Ha esetleg emellett olyan képnéző programot is használunk, amely létrehoz kicsinyített áttekintő mintaképeket, és azokat külön fájlban tárolja el, akkor azok is békésen elférnek egymás mellett.

A program arra is példát mutat, hogyan lehet nagy mennyiségű fájl gyorsan és egyszerűen feldolgozni. A program tovább bővíthető például olyan funkcióval, amely a képekről kicsinyített áttekintőképet ad. Ehhez meg lehet hívni egy külső programot, amely a paraméterül kapott képet lekicsinyíti, és áttekintő képet ad róla. Ezeket a kicsinyített képeket pedig elhelyezhetjük ugyanabban a mappában, és a weblap először ezeket a képeket mutatja meg.

Ha az áttekintő képeket külön mappába helyezük, akkor azok apró mérete miatt akár a webre is kikerülhetnek. Így egy képes CD-ROM ajánlójaként megjelenhet. Könnyen és gyorsan megjeleníthetők a képek az internetről is, így a vásárlók előre megtekinthetik a CD tartalmát. A lehetőségek korlátlanok, és ezek használata a kezdők számára is elérhető minimális szellemi befektetéssel.

Az így elkészített weblapokat utólag módosíthatjuk is, de a programban azt is megtehetjük, hogy a képeket táblázatokban helyezük el. Utólag pedig a képek melletti cellákba személyes megjegyzéseket írhatunk.

A programlista

A program innen beírható, kipróbáltam, működik. Bármi gond esetén az internetről is letölthető az egyik weblapomról (<http://moricz.ini.hu>), de e-mailben is el tudom küldeni, akinek az internet elérésére nincs lehetősége (pcworldtippek@idg.hu). A letöltött BAS-fájlt a Microsoft Office-ban megtalálható Visual Basicben kell a Fájl importálása paranccsal betölteni.

A program kis átalakítással VBSriptként is futtatható, de akkor az *Open* utasításokat és a hozzá tartozó egyéb kellekeket ki kell cserélni objektumműveletekre. Ez a változat is letölthető, de futtatás előtt módosítsuk a fájl elején található *mh* és *mappa* változók tartalmát. Itt kell megadni, hogy melyik mappából indulnak azok az almappák, amelyek a képeket tartalmazzák. A megadott mappa lesz a kiinduló hely, és már ez is kapni fog egy *index.html* fájlt.

```

\*****
\* Készítette: Móricz Attila író, 2000.          *
\* http://www.extra.hu/moricz/index.html      *
\*****
  Dim IJ$
\*****
Sub IndexGyarto()
IJ$ = Chr$(34)
mh = "C:": mappa = "\Dokumentumok\Camedia képek"
MappaLista mh, mappa: ` Szubrutinhívás a rekurzió miatt
End Sub

\*****
Sub MappaLista(mh, utv)
Dim obj, f, f1, fc
Set obj = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
Set f = obj.GetFolder(mh & utv)
Set fc = f.SubFolders
Open f.Path & "\" & "index.html" For Output As #1
Mit$ = "<HTML><Title>" & f.Path & "</Title><body>"
Print #1, Mit$
Mit$="<p><a href=" + IJ$ + "..\index.html" + IJ$ + _

```

```

">Egy szintet vissza (</a></p><hr>"
Print #1, Mit$
Close #1

  For Each f1 In fc
    utv_uj = utv & "\" & f1.Name
    link$ = "<p><a href=" + IJ$ + utv_uj & _
    "\index.html" + IJ$ + ">" & f1.Name & "</a></p>"
    FajlbaIr f1.ParentFolder, link$
    Call MappaLista(mh, utv_uj) : 'Rekurzív hívás. !!!
  Next
Set fCsop = f.Files
For Each egyFajl In fCsop
Mit$ = "<hr><H3>" & egyFajl.Name & _
" (" & Int(egyFajl.Size / 1024) & " kB) --- " & _
egyFajl.DateLastModified & " --- (L.: " & _
egyFajl.DateCreated & ")</H3>" + _
"<p></p>"
JPGE = LCase(Right(egyFajl.Name, 3)) = "jpg"
If JPGE Then FajlbaIr f, Mit$
Next
FajlbaIr f, "<hr><p><a href=" + IJ$ & _
"mailto:pcworldtippek@idg.hu" + _
IJ$ + ">© Móricz Attila író</a></p></html>"
End Sub

\*****
Sub FajlbaIr(egyMappa, Mit$)
Open egyMappa.Path & "\" & "index.html" For Append As #1
Print #1, Mit$
Close #1
End Sub
\*****

```

A program ismertetése

A főprogram az *IndexGyarto()* nevű szubrutin, amely igazából csak meghívja a *MappaLista()* nevű szubrutint. Kérdezhetik akkor, hogy miért nem lehet összevonni a két alprogramot. Ennek oka egyszerű, ugyanis a szubrutin tartalmaz egy hívást önmagára. Ezt nevezzük *rekurzív* szubrutinhívásnak, amikor egy alprogram önmagát hívja meg újabb paraméterekkel.

Mivel a paraméterek mindig megváltoznak, ezért nem szabad a kiinduló adatokat ugyanannak a szubrutinnak az elején elhelyezni, hiszen akkor nem tudnánk az összes almappát végigjárni. A másik eset az lenne, hogy egy ugyanolyan szubrutint kellene meghívni.

Az alprogram elején létrehozunk egy fájlrendszer-objektumot, amelyen keresztül az egész fájlrendszer lekérdezhető (*lásd még az 1999 decemberi PC Worldben lévő cikket a 126-130. oldalakon*). A *GetFolder()* metódus a megadott útvonalon elérhető mappa objektumát adja vissza, amelynek számos tulajdonsága lekérdezhető.

Utána létrehozunk az aktuális mappába egy *index.html* fájlt, amelybe beírjuk a fejléctet, és egy hiperhivatkozást, amely a szülőmappában lévő *index.html* fájlra mutat. A főkönyvtárunk esetén ilyen nincs, ott ezt nem kellene szerepeltetni, de tekintsünk el ettől. Akit zavar, az egy *If-Then* utasításpárral megvizsgálhatja, hogy ha első alkalommal hozunk létre fájlt, akkor ott ne szerepelje a hiperhivatkozás.

A *Set fc = f.SubFolders* utasítással létrehoztunk egy objektumcsoportot, amelyet a *For-Each-In-Next* ciklussal tudunk a leghatékonyabban feldolgozni. Először előállítjuk a mappában található almappa nevére mutató hivatkozást, azt eltávolítjuk a weblapunkon egy hiperhivatkozás formájában, majd a szubrutin meghívja önmagát. Ez a rekurzív szubrutinhívás. Ez addig történik így, amíg van olyan mappa, amelyiknek van almappája. Ha egy mappa már csak fájlokat tartalmaz, akkor ez a *For-Next* ciklus nem kerül végrehajtásra, tehát nem is fogja önmagát meghívni többet.

A fájlok feldolgozása hasonlóan történik. Létrehozunk egy fájlcsoporthelyet, amelyet szintén egy *For-Each-In-Next* ciklussal dolgozunk fel. Ha a fájl JPG-típusú, akkor az előtte létrehozott változók tartalmát kiírjuk a megfelelő *index.html* fájlba. Érdemes elgondolkodni a *JPG* változó megadásának értelmén, és annak működésén. A szubrutin végén kiírjuk a fájl lezárásához szükséges utasításokat, és visszatér a program a hívás helyére.

Nyomtatási munkák

Ha a digitális fényképezést a hagyományossal vetjük össze, akkor szót kell ejtenünk a nyomtatási feladatokról is, hiszen egy fényképet a kezünkbe vehetünk, vagy a nagyobbakat kitehetjük a falra. Ezen a téren a nyomtatók már kezdik beérni a hagyományos fényképezési technikát, mert már a legújabb nyomtatók alkalmasak arra, hogy lélegzetelállítóan szép fotorealistikus képeket nyomtassanak.

Ahhoz még persze sokat kell fejlődniük, hogy a hagyományos fényképpel azonos minőségű legyen egy nyomtatás. Azok a fényképek viszont sokszor sokkal jobb minőségűek, mint amire valójában szükségünk van, de nem kérhetünk alacsonyabb árú alacsonyabb minőséget, mert csak ez van. Ennek persze örülni kell, de a számítógéppel nyomtatott kép is lehet szép és jó, ha más szempontból nézzük.

Színes nyomtatás

Amennyiben nem a szokásos kisebb méretben nyomtatjuk ki a képeket, hanem nagyobb méretben, úgy annak megjelenése már 300 dpi felbontás esetén elfogadható. Különösen tájképeknél nem érzékelhető a különbség annyira, ahol a részletek nem fontosak, inkább a képen látható dolgok (táj, épületek, emberek).

Például egy 9x9-es arckép is jól fest, láthatók a legapróbb részletek is, de minden pontokból áll, mégpedig szabad szemmel is látható és egymástól látható távolságban lévő pontokból. Ezért egy színes képet „nem szabad” közelről nézni, mert az ront az élvezeti értéken.

Számítástechnikai szempontból nem sok hozzáfűznivaló van. Állítsuk be az alapértelmezett nyomtatást, az alkalmazásban válasszuk ki a legjobb felbontást, amit a program tud, a többit pedig bizzuk a nyomtatóra. Ha van a nyomtatóhoz fotópatron, akkor használjuk azt, valamit javít a minőségen. Szintén hasznos, de eléggé drága a fotópapír a nyomtatóhoz, amelyen viszont szebbek a nyomtatások, mint hagyományos papíron.

Fekete-fehér nyomtatás

A színes képeinket hagyományos fekete-fehér nyomtatón is kinyomtathatjuk, azok is szépen mutatnak. Ráadásul azok felbontása 600/1200 dpi, így a kép „szebb” is lehet, mint színesben. Plakátok, szórólapok illusztrálására is használhatjuk, így ennek a nyomtatási formának is van létjogosultsága.

Elhelyezés CD-lemezen

Általában a hagyományos fényképezési technikánál a képeket előhívva („kinyomtatva”) tekintjük elkészültnek, hiszen akkor tudjuk azokat megtekinteni. Ezeket a képeket fotóalbumokban tároljuk, azok pedig évtizedekig porosodnak a polcainkon, mert legfeljebb 10-20 évente vesszük le azokat. (A családi videófelvételeknek is kb. ez a sorsuk.)

Ezért nem elvetendő az a gondolat, hogy a képeket elkészítve (retusálás, méretre vágás) után CD-lemezen helyezzük el, és csak azokat nyomtassuk ki, amelyekre szükségünk van. Így amelyik képet elajándékozunk, keretezve vagy anélkül a falon helyezzük el, netán olyan helyen akarjuk megmutatni, ahol nincs számítógép, azokat kinyomtathatjuk a megfelelő formában.

A módszer előnye, hogy a CD-lemezes tárolás sokkal olcsóbb, szükség esetén a kívánt kép a megfelelő méretben, nagyításban kinyomtatható otthon, akár fekete-fehérbe, akár színesben. Azzal, hogy csak egyes képeket nyomtatunk ki, annyit megspórolhatunk, amennyiből fizetni tudjuk a szép színes nyomtatáshoz szükséges fotópapírt.

Ha pedig a fájlformátumok vagy a CD-ROM, mint adathordozó elavulttá válna, akkor azok számítógépes eszközökkel, tehát megfelelő programokkal más formátumúvá alakíthatók, a CD-k tartalma pedig DVD-re vagy más adathordozóra írható. Ha azt vesszük, hogy a 10 éve készült fekete-fehér filmjeink előhívását is már csak kevés helyen vállalják, akkor ugyanez a probléma ott is fennáll, ráadásul azokat a negatívokat nem fogjuk átdolgoztatni más „adathordozóra”, míg a CD-lemezek átírása sokkal egyszerűbb feladat.

A képek rendszerezése

A CD-lemezen való képtárolás különösebb feladatokat nem ró a felhasználókra. Az elkészült digitális fényképeket JPG-fájlokban töltjük le a fényképezőből. Ezeket érdemes külön almappába helyezni, témák és/vagy időrend szerint csoportosítani.

A képek megjelenítése ugyanúgy történik, mint általában a Windowsban. A weblapokon megjelenített képek között egyszerűen tallózhatunk, míg a képnézegető programok esetleg hasznosabb szolgáltatásokat is nyújthatnak. Azonban ne tároljunk egy mappában 20-30 képnél többet, mert kezelhetetlen lesz.

Témák szerinti rendezettség

Ha nem a hagyományos családi fényképezés felváltására használjuk a gépünket, akkor alakítsunk ki almappákat megfelelő rendezettségben, és azokban tároljuk a képeket. Ha egy mappában túl sok kép gyűlne össze, akkor a témán belül hozzunk létre almappákat, esetleg az egész felépítést egy-egy évszámmal jelzett mappába helyezzük el.

A módszer előnye, hogy az azonos témába tartozó képeket egy helyen találjuk meg, ami különösen akkor hasznos, ha a későbbiekben azokat a képeket fel is használjuk. Hátránya, hogy egy-egy téma elvileg soha nem lesz teljes, hiszen mindig készíthetünk olyan képeket, amelyek az adott témához tartozhatnának, de a képeket már kiírtuk CD-re.

Mindenképpen törekedjünk arra a merevlemezen való tárolás időszakában, hogy minél alaposabb rendezettségben legyenek a képek. Egy mappában legfeljebb 10-15 almappa legyen, és azokban se legyen több, de több szintes mélységbe lemehetünk így.

Időrendi sorrend

Érdeemes időrendi sorrendben tartani a képeket, mert így nincs gond azok rendezésével. Ahogyan érkeznek, úgy tároljuk almappákban, esetleg azon belül alakítunk ki témák szerinti csoportosítást.

A keresésnél megadott szavakat akkor is megtalálja a Windows keresője, ha az a mappa nevében van. Ezért érdemes a mappák nevét jó hosszúra választani, abban minél több információt (szót) elhelyezni, mert akkor könnyen kereshetünk közöttük. Ugyanígy a képfájlokat is érdemes csoportosan átnevezni, azoknál használni a hosszú fájlnev adta lehetőségeket.

Megjelenítő programok a CD-n

A képek megtekintéséhez használhatunk egyszerű Shareware programokat is. Ezért érdemes kipróbálni egy-két ilyen programot, majd a megfelelő eredeti telepítő fájljait is feltenni a CD-re egy *Programok* almappába. Így ha éppen nincs a képek megtekintésére alkalmas program a gépünkön, akkor telepíthetjük a képek CD-jén lévő egyik Shareware-t, amit utána el is távolíthatunk.

Ha a program valamilyen különleges tulajdonsággal rendelkezik, amire oda kell figyelni, akkor érdemes egy rövid útmutatót is készíteni hozzá. Ezt egyszerű TXT-fájlban helyezzük el, mert azt mindig el tudjuk olvasni.

CD-írási feladatok

Napjainkra a CD-írók ára kezdi elérni azt a szintet, amit már az átlagos felhasználó is megfizethetőnek tart, így mindenképpen érdemes elgondolkodni azon, hogy milyen célra tudnánk felhasználni egy ilyen eszközt. Az üres CD-lemezek ára már 3-500 forint között mozog, ami egyáltalán nem sok ahhoz képest, hogy mennyi adat fér el rajta.

Felhasználási lehetőségek feltérképezése

Ha csak egy átlagos PC-t veszünk alapul, akkor az azon keletkező dokumentumok archiválásakor már félévente, évente szükségessé válik egy-egy CD írása. Ha van egy szkennertünk, akkor a dokumentumok még nagyobb ütemben jönnek létre, így hamarabb válik szükségessé az archiválás.

Egy video- vagy tévékártya, netán egy kis kamera megléte esetén is tetemes helyet foglalunk el az azokról digitalizált felvételekkel. Ha digitális fényképező vásárlását is tervbe vettük, akkor pedig mindenképpen érdemes egy CD-írót is betervezni, mert kár lenne azokért a képekért, amelyek szép pillanatokat örökítenek meg.

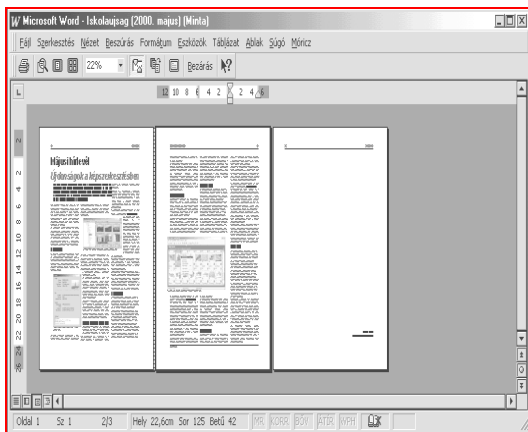
A másolandó fájlok kijelölése

A CD-írás gyakorlatilag azonos egy floppira másolással, csak apró különbségek vannak. Ezért a CD-re kerülő képfájlokat az előbbieket során ismertetett módon kell elhelyezni, rendszerezni, majd a CD-író programban kijelölni írásra.

A CD-re írás előtt már azt is fel tudjuk mérni, hogy mennyi helyet fognak a fájlok elfoglalni. Bár nem szükséges minden bájtnyi helyet teljesen kihasználni, hiszen a CD-k ára ezt nem indokolja, de előre megtervezhetjük, hogy mi kerüljön a CD-re. Az általam kipróbált CD-íróhoz az Adaptec Easy CD Creator programot (3.01) mellékeltek, amelyet olyan gépre is fel lehet telepíteni, amelyben nincs is CD-író. Így a CD-re kerülő anyagot más is összeállíthatja, nem kell még ezzel is a CD-írós gépet foglalni.

Ahogy az a következő ábrán is látható lesz, a programban felül látható a sajátgépünk fájlrendszere, alul pedig a CD-re írandó fájlok és mappák rendszere. Ehhez a fent megjelenített mappákat és/vagy fájlokat egyszerűen az egérrel át kell húzni az alsó területre, ahol nem készül másolat róluk, azok csak hivatkozások. Így ha valamit mégsem kívánunk kiírni, akkor azt az alsó részről törölhetjük. Az összeállítást egy fájlba is elmenthetjük.

Ha ezt a készletfájlt megnyitjuk a CD-író gépen, és a fájlok is természetesen a megadott helyen elérhetők, akkor nincs más dolgunk, mint a felvétel gombra (*Create CD*) kattintani, és mehet is a CD-írás.

10. ábra. Adaptec Easy CD Creator program használat közben

A CD-írás előtt ügyeljünk az alábbiakra:

- Adjunk nevet a CD-nek, amely utal a tartalmára vagy más fontos jellemzőjére. Ezt több helyen is megtehetjük.
- Figyeljük a fájlok hozzáadásakor az állapotsor feletti szürke sávot, amely a lemez telítettségét mutatja.
- Ha több menetben írjuk a CD-t, akkor ellenőrizzük a beállításokat, amelyek az előző session tartalomjegyzékének importálására vonatkoznak. Ellenkező esetben az előzőleg felírtak nem lesznek láthatók a CD-n!
- Nem kell egy menetben (session) felírni a képeket (adatokat). Ha a CD-t nyitva hagyjuk, akkor később folytathatjuk a CD-re írást, de számolnunk kell azzal, hogy 20-40 MB-tal kevesebb fér majd a CD-re.
- Ne zárjuk le a CD-t, ha még írni akarunk rá, ha nincs ezzel ellentétes tapasztalatunk, mert évek múlva is felírhatunk rá még egy újabb programot.

Ötletes megoldások PC-re

Önök kérdeznek - mi válaszolunk

A Microsoft Word97-ben nagyon fontos lenne nekem, hogy könnyedén tudjak egyenleteket, képleteket szerkeszteni. Például, ha a másodfokú egyenlet megoldó képletét szeretném egy dokumentumban feltüntetni, akkor ezt csak a rajzeszköztár segítségével tudom megtenni. A 6.0-s Wordben volt „Egyenlet szerkesztő”, de ezt a Word97-ben nem találok. Hová van elrejtve, ha egyáltalán benne van?

Ez valóban egy nagyon jó, és kényelmes megoldás, érdemes használni. A telepítésnél az Office eszközök között bújjuk meg, ott kell kiválasztani. Ugyanitt található a Photo Editor is, amit szintén nem telepít alapértelmezésben a Word 97, pedig az is jó program.

Amatőr szinten foglalkozok weblapkészítéssel. A kérdésem az, hogy miért nem kedvelik mostanság a keretes szerkezeteket, és miért javasolja mindenki e helyett a táblázatos megoldást?

Látogasson el a weblapjaimra (<http://moricz.ini.hu>), azok keretesek. A bal oldali rész a „tartalom” nevű, a jobb oldali az „ismertetok”. Kattintson egy kiválasztott hiperhivatkozásra az egér jobb gombjával, és válassza ki a „Hivatkozás megnyitása új ablakban” parancsot. Ekkor kilép az általam meghatározott keretből, és nem is tud oda visszalépni. Lehet ugyan ügyelni egy JavaScript segítségével arra, hogy ez ne forduljon elő, pl. a tartalomjegyzékemben ha ezt teszi, akkor is visszakapja a kereteket, de ez egy idő után keveredéshez vezet, mert az 1. ablakban már van két objektum, amelyek neve: „tartalom” és „ismertetok”. A 2. ablakban is lesz egy keretes weblap, ahol szintén ugyanaz lenne a keretek (frame) neve, de két azonos nevű keret nem lehet.

Na most ha rákattint egy linkre, akkor a hiperhivatkozásban a TARGET mezőben az van megadva, hogy a tartalmat az „ismertetok” keretben nyissa meg, ami önnél most éppen a háttérben van, és ott is nyitja meg. Azonban ezt nem látja, csak azt, hogy a hiperhivatkozásra kattintva nem reagál.

Na ez itt a baj. Addig semmi gond, amíg valaki csak egy ablakban böngészik, de ha kilép belőle, akkor minden összekeveredik.

Aztán az is gond, ha egy keresőnél regisztrálja az oldalt. Ha az kiadja találatként, akkor az illető rákattint a hiperhivatkozásra, és keret nélkül jelenik meg az oldal. Ha a JavaScript figyel, akkor pedig akár többször is egymásba ágyazódhatnak a kereteink, ami még rosszabb. Ha pedig csak az *index.html* fájlokat regisztráljuk, akkor sokkal kevesebb találatot adnak a keresők, mint amennyi oldalunk van.

A FrontPage Express programmal készítettem egy kérdőívet, de nem tudom mi kell ahhoz, hogy a kitöltött kérdőívet megkapjam e-mailben.

A feladat kétféle módon oldható meg. Vannak olyan webhelyek, amelyek az űrlapunk minden mezőjét elküldik a megadott e-mail-címre függetlenül attól, hogy hol van az adott űrlap. Az esetek többségében azonban a webhelyszolgáltatónk biztosít egy CGI-programot arra, hogy az űrlapot el tudjuk küldeni. Ezért elsősorban a saját webhelyszolgáltatójánál nézzen körül.

Az Extránál a <http://stop.extra.hu/help/> címen olvasható el ez az ismertető, amely tartalmaz egy hiperhivatkozást egy szöveges fájlra. Ezt töltsük le, és annak tartalmát értelemszerűen módosítsuk.

Ugyanilyen lehetőség van az SWI-nél is a <http://www.swi.hu> címen, ahol sok más ingyenes internetes szolgáltatást is találunk. Hasznos kiindulópont weblapszerkesztőknek a <http://weblabor.externet.hu> cím is, ahol szinte minden kelléket megtalálunk ahhoz, hogy ingyen profi webhelyet hozzunk létre magunknak vagy mások számára.

Egy hete már Word 2000-rel dolgozom. Gyakran 100 oldalnál hosszabb dokumentumokat szerkesztek, és bosszankodva tapasztalom, hogy amikor például az 5. oldalról az 50. oldalra „ugrok” a szövegben, akkor a program újratördeli a dokumentumot (mindegy, hogy milyen nézet van beállítva, normál, nyomtatási kép stb.).

Ugyanez (dokumentum újratördelése) történik például „szöveg keresésekor is”. Ez igen nagy idővesztést jelent például hosszabb, mondjuk 200-300 oldalas dokumentumon történő szerkesztő munkálatok során. Hogyan lehet megszüntetni ezt a bosszantó, időrabló, új szolgáltatását a Word 2000-nek?

A Word Normál nézetben nem írja ki az állapotsorba, hogy „Tördelés... oldal-szám...”, ha csak nincs a dokumentum két példányban nyitva. Ha ön a dokumentumot két példányban (két ablakban) nyitja meg, és a háttérben lévő ablakban Nyomtatási kép (Oldalkép) nézetben hagyja, akkor az előtérben lévő ablakban mindegy milyen nézet van, akkor is lassú lesz.

Azonban ez minden Word-változatban így van, ez nem a Word 2000 „új-donsága”. Ha valóban szüksége van mindkét ablakra, akkor ügyeljen arra, ne-hogy Nyomtatási kép (Oldalkép) nézetben hagyja valamelyik dokumentumot.

A Word bármelyik változata lassú akkor, ha egyben 50-100 oldalnál hosszabb dokumentumot szerkesztünk vele. Ezért van a fő- és aldokumentumok rendszere, használja azt. Létrehozásához megtalálja az eszközöket a Vázlat nézetben. Egy fájl, ne legyen hosszabb kb. 50 oldalnál. Erős gép esetén persze el lehet menni akár 150 oldalig is, de már meggondolandó.

A következő problémával küszködöm, amikor megpróbálok internetezni: A kapcsolat gyorsan létrejön a kiszolgálóval, azonban a szörfözés megkezdését követő egy-két percen belül minden „durván” megszakad, és egy hibaüzenetet („Windows védelmi hiba” vagy „súlyos kivétel”) követően újra kell indítani a számítógépet. A számítógép egyébként kitűnően működik. Gépem főbb paraméterei: MMX233, 32 MB RAM, Windows 98, belső „szoftveres” ACORP típusú. modem. Internet Explorer 5.

Az Ön esetében a modem, nem rendelkezik megfelelő eszközvezérlővel (driver), amit vagy a gyártó honlapjáról lehetne beszerezni, vagy a kereskedőtől. Nem feltétlenül jelent hardveres hibát, az esetek 99%-ában egy másik vagy

egy újabb eszközvezérlő segít a bajon, és csak ritkán hibás az eszköz. Az is lehet, hogy nem kompatibilis a vezérlő, szóval sokféle gond lehet. Kérdezze meg esetleg a kereskedőt, különösen, ha még garanciális a számítógépe, mert néhány reklamáció után ők már általában tudják, mi a megoldás.

A márciusi Tippek füzetben javasolt eljárás alapján próbáltam meg a térbeli képek készítését. Feltelapítottam a VRML2C.exe Programot is. Sajnos továbbra is csak szöveges megjelenítés van. Mi lehet a hiba?

Nálam Windows 95/ 98 és 2000 változatokban a VRML2c.exe (1'197 kB) telepítése után bármelyik gépemen azonnal működött. Olyan probléma van, hogy az első alkalommal nehezen akarja megnyitni, mert az összerendelés hibás. Nyissa ki egy mappában vagy az Intéző programban a Nézet / Mappa beállítási párbeszédablakban a Fájltypusok lapot.

Keresse meg a "VRML Browser Object" bejegyzést, nyissa meg a Szerkesztés gombbal, majd az Open műveletet jelölje ki, és nyomja meg itt is a Szerkesztés gombot. A Művelet sorában ez legyen:

C:\PROGRA~1\INTERN~1\iexplore.exe "%1"

A „DDE használata” kapcsolómező legyen bekapcsolva.

A DDE-üzenet: "file:%1",-1,,,,,

Az alkalmazás: iexplore

Témakör: WWW_OpenURL

Az első három beállítás a fontos, akkor rendesen meg fogja nyitni a VRML-objektumokat, ahogyan a cikkben is láthatta.

Egyes internetről letöltött ZIP-fájlokban lévő DOC-kiterjesztésű szöveges fájlok megjelenítésekor rengeteg négyzet- és egyéb érthetetlen karakter jelenik meg a szövegben. Lehet ezen segíteni?

A szövege olyan karaktereket is tartalmaz, amelyeket a választott betűtípus nem tartalmaz. Például egy angol betűkészletben nincsenek magyar ékezetes karakterek. Így ha megnyitunk egy magyar szöveget, akkor a magyar betűk kódjának megfelelő karakterkép nem áll rendelkezésre. Ezért azok helyett kis négyzetek jelennek meg. Használjon a szövegnek megfelelő betűkészletet, ha van. Ha túl sok a zavaros karakter, akkor valószínűleg valamilyen távol-keleti (japán, kínai...:-) szöveget olvas éppen, európai betűkészlettel.